

VOLG JE DROMEN

Een remedie tegen angst en teleurstelling

Als je je diep ontmoedigd, teleurgesteld of moedeloos voelt is dat meestal niet omdat het jou voor de zoveelste keer eens tegenzit; op je werk, in de liefde, je financiën of bij de klusjes in huis. Maar vooral omdat je diep in jezelf het gevoel hebt: hier ben ik niet voor bedoeld. Diep in jezelf zitten dromen en verlangens verborgen die wijzen naar een ander leven. Een leven waarin je schittert, je volop tot je bestemming komt, je successen behaalt en overwinningen ziet. Je snapt het gewoon niet: deze spanning die je voelt tussen jouw diepste verlangens en de praktijk van je leven. Hoe kan dit nu? De afstand tussen jouw werkelijkheid en de dromen van je hart lijken zo groot dat je geen mogelijkheid ziet om deze te overbruggen. Je zou voor minder moedeloos worden.

In de Bijbel lezen we over Jozef, een man die in een situatie verkeerde waarin zijn dromen totaal vergruizeld leken en de realiteit van zijn bestaan, eerst als slaaf en later als gevangene, hem totaal geen enkel greintje hoop bood. Toch gaf hij niet op en uiteindelijk werkten alle omstandigheden mee aan een glorieus bestemming.

Wat niet werkt

Voordat we gaan kijken naar wat je dichter bij je droom brengt en hoe het verhaal van Jozef je wat tips kan geven, laten we eerst zien naar wat niet werkt. Het is verleidelijk om aan de teleurstelling toe te geven en je hoop en verlangens aan te passen aan de werkelijkheid. Dan ben je uit de spanning en hoef je niet meer te strijden. Maar het prijskaartje van 'loser' te zijn en je dromen op te geven is wel erg hoog. Je gaat als adelaar tussen de kippen leven en denkt dat je bedoeld bent voor de graantjes die de anderen voor jou overlaten. Zo worden er ook heel wat talenten en mogelijkheden van jou begraven: de melodie die je niet op papier hebt gezet, de baan waar je niet naar gesolliciteerd hebt, de opleiding waar je maar niet aan begon, het meisje dat je niet durfde te vragen en het gedicht dat je niet hebt geschreven. Je ontloopt elk risico en aanvaardt je huidig leven als het hoogst haalbare.

Een andere manier die niet werkt, is lijdzaam afwachten. Je koestert je dromen, maar tegelijk denk je dat ze niet voor nu zijn. Eigenlijk maak je op die manier van je dromen luchtkastelen. Je geniet van de zachtheid van je verlangen, maar je neemt geen risico om ze op de werkelijkheid los te laten. Het is een heel verleidelijke manier om zo met je dromen om te gaan, vooral als mensen in jouw omgeving niet in jouw dromen geloven en je erom zouden uitlachen, vernederen of je op z'n minst er sterk in zouden ontmoedigen.

Het nut van dromen

Ieder mens wordt geboren met een bedoeling, voor een plan, een bestemming. Zoals Adam en Eva op deze aarde werden gezet met de bedoeling deze wereld goed te beheren en in cultuur te brengen, wordt ieder mens geboren met een unieke opdracht. Daarin zijn we uniek, onvervangbaar en beeldrager van onze Schepper. Dat maakt dat elk mensenleven waardevol is en van onschatbare waarde is, welke beperkingen je misschien ook met je meedraagt. Dromen zijn de door God ingeplante zaden die heenwijzen naar je bestemming. Zoals Jozef twee prachtige dromen kreeg die hem hielpen om naar de toekomst te kijken en de betekenis van zijn leven te vatten, hebben wij ook verlangens meegekregen die onze Schepper voor ons als richtlijn bedoeld heeft, maar ook om hoopvol naar toe te leven.

Op zoek naar je talenten

Een tweede reden waarom we dromen krijgen is opdat we op zoek zouden gaan naar de talenten en gaven die we nodig hebben om onze levenstaak te realiseren. Veel mensen zijn zich niet bewust van hun talenten en mogelijkheden, gewoon omdat ze geen levensdoel zien. Ze hebben geen missie om voor te leven. Sommigen reizen de wereld rond zonder zich bewust te zijn naar waar ze precies naar op zoek zijn en komen weer onbevredigd terug. Anderen gaan van de ene baan, naar de andere, de ene opleiding na de andere, de ene relatie na de andere... Het bewust worden van je levensdoel, ook al zie je de contouren ervan nog niet helder voor ogen, maakt dat je je bewust wordt van je talenten en gaat kijken naar wat je in huis hebt. Vervolgens zal het bewust worden van je talenten je sterker maken en een verlangen wekken er iets mee te doen. Wat jou vervolgens weer dichterbij je dromen zal brengen. Talenten en dromen zullen elkaar zo versterken.

Onze dromen worden getest

Er is nog een reden waarom wij dromen meekrijgen. Onze dromen worden getest. We krijgen een (soms onverwachte) training die ons geschikt maakt voor onze dromen. Toen Jozef dromen kreeg had hij niet verwacht dat er een diep dal van 13 jaar slavenarbeid en gevangenisleven voor hem lag. Toen David tot koning gezalfd werd wist hij niet dat hij jarenlang op de vlucht zou moeten leven omdat Saul hem achtervolgde. De training en levenslessen die we in deze fase krijgen moeten ons geschikt maken opdat we bekwaam, wijs en standvastig de dromen in ons leven zouden vervullen. Sterke dromen vragen om een sterk karakter. Tegelijk helpen onze dromen om het in deze fase vol te houden. De missie, opdracht en het verlangen dat in je leeft, maakt dat je het volhoudt ondanks dat je dan wel eens denkt: ik wil er mee stoppen. Jeremia zegt als hij al zijn problemen ziet: *'Als ik denk: Ik wil Hem niet meer noemen, niet meer spreken in Zijn naam, dan laait er in mij een vuur op, dan brandt het in mijn gebeente. Ik doe moeite om het in bedwang te houden, maar ik kan het niet'* Jer.20:9. De missie, de droom zijn zo sterk dat je je telkens opnieuw daarop richt en over het lijden heen ziet naar wat er voor je ligt. Martin Luther King is bekend van zijn droom waarin hij als het ware het beloofde land al voor zich zag: een tijd waarin blanken en zwarten samen zouden optrekken, gelijkwaardig zouden worden behandeld en de verschillen niet meer zouden tellen. Toch werd hij regelmatig aangevallen en twijfelde hij vaak of hij wel goed bezig was, als hij zag welke prijs zijn acties vergde. Hetgeen heel sterk en mooi in beeld is gebracht in de film 'Selma'. Datzelfde geldt ook voor de levens van Nelson Mandela en Mahatma Gandhi.

Orde

Een vierde reden waarom wij dromen krijgen is dat het ons structuur geeft. Wanneer je van de middelbare school komt zijn er talloze opleidingen en beroepskeuzes mogelijk. En is er soms heel wat advies en begeleiding nodig om de juiste keuzes te maken, we zien ook dat mensen later in hun leven nieuwe keuzes moeten maken omdat ze niet eerder gezien hebben wat er werkelijk voor hen mogelijk was. Maar eigenlijk geldt dit op heel veel terreinen: in wat je wilt kopen, waar je wilt wonen, waar je van kunt genieten en waar je naar op vakantie wilt gaan. De mogelijkheden zijn bijna grenzeloos en velen worden moe van het vele kiezen en krijgen er burn-out verschijnselen van. Wat dat betreft hadden onze grootouders het een stuk eenvoudiger. Onze dromen geven ons echter structuur, zij helpen ons om keuzes te maken en prioriteiten te stellen en zo niet te verzinken in alle mogelijke dingen die je zou moeten/kunnen/willen doen.

Veel mensen klagen dat ze het te druk hebben en hun zogezegde 'to do' lijstjes niet krijgen afgewerkt. Het ene probleem is nog niet opgelost of het volgende ligt al op je bureau en soms ben je op je werk zo bezig met alle mogelijke vragen en problemen van anderen op te lossen dat je aan je eigen werk niet toekomt. Dromen helpen je om je weer te oriënteren op waar je voor leeft en wat je wilt bereiken en hoe je afstand kunt nemen van alle mogelijke prikkels en appels die op je afkomen.

Weten waarom je leeft helpt je om tijdig nee te zeggen tegen alles wat niet met jouw bestemming te maken heeft.

Tegen de verleiding

Een van de opmerkelijkste dingen in het verhaal van Jozef is dat hij de avances van de vrouw van Potifar kon weerstaan. En dat was waarschijnlijk niet omdat ze lelijk was, maar omdat hij een droom had. Als ons leven grauw, leeg en mistroostig lijkt is het bijna onmogelijk om aan welke verleiding dan ook weerstand te bieden. Maar als je enthousiasme voelt en je weet er ligt iets grootst op mij te wachten, kun je kiezen en zeggen: 'sorry, maar nu even niet, ik ben bedoeld voor iets mooiers'. Verleidingen komen vaak in je leven op het moment dat je even niet met je missie bezig bent en je doel niet duidelijk voor ogen hebt. Leven met je droom voor ogen is de beste bescherming tegen verleiding.

Je dromen en de anderen

Je dromen worden zelden door anderen begrepen of gezien. Je zult daarom de prijs moeten betalen van het alleen zijn en de goedkeuring van anderen moeten durven ontberen. Jezus moest al op zijn 12^e jaar zijn ouders duidelijk maken dat zijn bestemming niet in de lijn lag van hun verwachtingen. De reden dat anderen je droom niet begrijpen of je zelfs vaak van je droom willen afhouden is dat zij een andere rol voor jou in gedachten hebben. Zo zijn er ouders die een bepaalde opleiding of beroepskeuze voor hun kinderen in gedachten hadden, soms zelfs een partnerkeuze of plaats om te wonen. Nu is dat niet zo erg als dit openlijk gebeurt en bespreekbaar wordt, maar als je erin gemanipuleerd wordt is het moeilijker. Jouw droom kan echter ook een bedreiging zijn omdat ze tegengesteld is aan de droom en ambitie van anderen. Dit kan rivaliteit, afgunst en vijandigheid oproepen. Durf je dit aan en wil je trouw blijven aan wat God in jou gelegd heeft? Dromen dwingen je om authentiek te zijn en de behoefte aan bevestiging door anderen los te laten.

De droom van Jezus

Jezus heeft bij twaalf mannen een droom wakker gemaakt. Eenvoudige mensen tegen wie Hij zei dat ze meer waard waren, meer konden dan wat ze nu deden en dat er een koninkrijk voor hen klaarlag. Dromen die ervoor zorgden dat ze alles opgaven en Hem gingen volgen. En ondanks dat ze er niet veel van begrepen, niet van de inhoud van zijn prediking en niet van de gebeurtenissen die er plaatsvonden, was de droom bij hen wakker geworden. Als Jezus ze voorstelt om Hem los te laten en terug te keren naar hun vroegere leven, waren ze stellig in hun beslissing: Nee, we blijven bij U, want Uw woorden hebben kracht (Joh. 6:68). De garantie dat als je het koninkrijk van God zoekt, alle andere dingen vanzelf op hun plaats komen hadden ze ervaren (Matth. 6:33). Ze konden dit niet meer uit hun geheugen uitwissen: wonderen, genezingen, voorzieningen, tekenen en heel veel liefde.

Jouw droom?

Hoe is dit bij jou? De start van jouw christenleven begon met een droom. Er werd een sterk verlangen in je wakker gemaakt en je kreeg zicht op een hoopvolle toekomst voor jezelf. Misschien ben je onmiddellijk in actie gegaan om deze droom waar te maken. Wat er toen gebeurde had je echter niet verwacht. Je droom werd getest en op alle mogelijke manieren werd je teleurgesteld. Teleurgesteld in anderen die maar niet begrepen waar jij naar verlangde, maar ook teleurgesteld in jezelf. Je zag jezelf fouten maken, voor verleidingen bezwijken, op dwaalsporen gaan en je jezelf steeds meer verwijderen van je droom. Schuldgevoelens belemmeren je vervolgens om weer hoopvol te dromen. Integendeel je begint je te schamen voor alles waar jij naar verlangde.

Door dit alles ontmoedigd heb je je droom op een laag pitje gesteld.

God nodigt je uit om weer wakker te worden. *'Ontwaak uit uw slaap, sta op uit de dood en Christus zal over u stralen' Ef 5:14.* Keer terug naar waar je droom voor het eerst wakker werd en in jouw leven hoop begon te gloren. God heeft jou nog niet opgegeven. Wat Hij begint, voltooit Hij ook. Er is geen enkele reden om je roeping op te geven en je dromen niet na te jagen. Je dromen waren immers niet die van jou, maar het waren Zijn verlangens die Hij in jou gelegd heeft. Oké, je hebt fouten gemaakt, maar als wijze trainer heeft God ze ingecalculiseerd en geen mislukking van jou kan Hem tegenhouden om jouw leven tot zijn doel te laten komen.

Verkeerde dromen?

Zijn er ook verkeerde dromen? We zien toch ook dat veel mensen verkeerde doelen nastreven, dat er doelen zijn die egoïstisch zijn en anderen benadelen? Dat klopt, maar dat heeft minder met de droom maar met de motivatie te maken. Toen Jozef zijn dromen kreeg waren die niet voor hem zelf maar voor anderen bedoeld. En misschien was dit wel een van de belangrijkste lessen die hij moest leren. God wil dat je schittert en invloed hebt op anderen, dat jouw leven voor anderen tot voorbeeld dient. Je mag zelfs macht en leiderschap verwachten, maar wel opdat anderen erdoor gered zouden worden, er wel bij zouden varen en genezing zouden vinden (Jes. 60:1-3).

Natuurlijk kunnen dromen je ook wat trots maken en je op een ongepaste manier jezelf belangrijk doen vinden. Maar daar dient juist het trainingsprogramma voor dat je doorloopt. Nederigheid, oog krijgen voor de noden van anderen zijn niet automatisch bij de droom in begrepen. Maar God geeft zijn dromen ook niet aan perfecte mensen. Integendeel Hij vertrouwt ze toe aan mensen die er nog niet geschikt voor zijn, er misbruik van kunnen maken en fouten zullen maken op hun levensweg. Maar dat is Gods idee van genade. Zodat de vervulling van jouw dromen er niet dankzij jouw inspanningen zouden zijn maar vanwege Zijn geduld en liefde.

Gerrit Houtman

(relatietherapeut – verantwoordelijke vzw Bethesda)

Literatuur:

John C. Maxwell, *Kan jouw droom werkelijkheid worden?* Utrecht, 2009

Simon Sinek, *Begin met het waarom*, Amsterdam, 2012, 2018

Rick Warren, *Doelgericht leven - Waarvoor leef ik hier eigenlijk op aarde*, Vaassen, 2003

Bethesda-magazine jaargang 37 nr.1 2019